

Bergvesenet rapport nr 7374	Intern Journal nr	Internt arkiv nr	Rapport lokalisering	Gradering
Kommer fra ..arkiv Nordlandske	Ekstern rapport nr	Oversendt fra Nordlandske	Fortrolig pga	Fortrolig fra dato:
Tittel Melø grube				
Forfatter Johns John		Dato År juni 1918	Bedrift (Oppdragsgiver og/eller oppdragstaker) Stållbergs Grufveaktiebolag	
Kommune Sjarkøy	Fylke Troms	Bergdistrikt	1: 50 000 kartblad 13333	1: 250 000 kartblad Tromsø
Fagområde Forekomstbeskrivelse Gruveteknisk		Dokument type	Forekomster (forekomst, gruvefelt, undersøkelsesfelt) Melø grube	
Råstoffgruppe Malm/metall		Råstofftype Fe		
Sammen drag, innholdsfortegnelse eller innholdsbeskrivelse Er et ekstrakt av Jhl Vogts rapport av 15.01.1918, med kommentarer. Forekomsten er høy på Fe (54%), lav P og noe høy S, beregnet gjenstående malm er 291 000 tonn. Det diskuteres hvilken utstrekning mot dypet forekomsten har, og om malmens dragning fører den ut mot havbunnen. Det konkluderes med at forekomsten har tvilsom verdi, men videre undersøkelser bør gjennomføres.				

J. Følhus, juni 1918

Melb grube

Jeg har paa opfordring nylig studeret Herr Professor Vogts rapport av 15 januar 1918 over Melb grube og skal nedenfor levere en ekstrakt av rapporten suppleret med en del bemærkninger.

Beliggenhet:

Forekomsten har en heldig beliggenhet nemlig ca 600 m fra sjøen og kun nogle fåa meter over havet. Transporten av malmen fra gruben og til utskibningskai maa derfor bli meget billig.

Forekomsten:

Malmens mægtighet angis at gaa op til ca 80 m i grubens midtre partier. Utstrækningen i strøk angis at være fra 85m til 110m. Malmarealet blir derved ca 1500 m².

Produktion:

Malprocenten anses til 80 og da den sp. v. kan sættes til 4, vil man av 1 m³ faa fjeldmas : 1.0 x 4.0 x 0.8 = 3.2 tons malm. Naar grubens Malmareal sættes til 1500 m² vil det sige at gruben kan levere:

1500 x 3.2 = 4800 tons malm pr.m. avvænkning.

Gruben har i den tid den har været drevet leveret 235000 tons malm til et dyp av 180 m. hvilket gir: 235000: 180 = 1305 tons pr.m. avvænkning.

Der skulde efter dette være gjensat 2485 tons eller over halvparten av den avstaaende malm pr.m.

I hele gruben skal der saaledes gjenstaa 231000 tons. Jeg finder at det er meget usannsynlig at en saa stor kvantitet kan være gjensat.

At der gjenstaar malm i gruben fremgaar tydeligt av Professorens rapport, men sannsynligheten taler for at det er den bedste malm, som er uttatt og at den svovlrikeste er sat igjen. I hvert fald kan man gaa ut fra at dere ikke gjenstaar henimot 300000 tons malm over grubens bund. Professor Vogt regner med en noget mindre produktion end 4800 tons malm pr.m. avvænkning idt han siger at den effektive produktionsmængde

pr.m. svæmkning kan sættes til adskillig mere end 3000 s 3500 t. malm. ~~xxxxxxxx~~ Man kommer sluttelig til at om der regnes med et passende tap skulde man få effektivt pr.m. svæmkning ca 4400 t. malm. Hvis man regner med det ugunstige tal, nemlig 3000, saa skal der staa 7000 tons over grubens bund. Dette tal er ikke urimeligt stort, men man saa ovenfor nævnt gaa ud fra at det er malm af daarligere kvalitet, som er gjennsat.

Kvalitet:

Malmen er jernrik idet den holder gennemsnitlig 54 % Fe. Fosforindholdet er lavt, ca 0.2% P og derunder og svovlindholdet er gennemsnitlig ca 0.6% S. Dog er svovlprocenten meget varierende i de forskellige dele af gruben. Man kan af ovenstående slutte at malmen er god men ikke af bedste sort idet en saa stor svovlprocent betinger en lavere pris.

Avbrydningen:

Ved at regne med en produktion af 3000 tons pr. aar og en ydeevne af 4400 tons pr. ~~xxxx~~ a. svæmkning saa gruben svækkes vertikalt 6,8m pr. aar. Professor Vogt regner dog med 8 a.

Hvis man regner med hvad gruben virkelig har ydet, nemlig 2375 tons pr.m. vertikal svæmkning, kommer man til at gruben saa afbygges 12,6 m. pr. aar. Professor Vogt angir i sin rapport at forekomsten har en udpræget dragning i felt, idet malmstokkens længdeakse danner en vinkel paa 30 med horisontalplanet. Da der ikke følger noget kort med hans rapport har jeg foretaget at konstruere en skematisk skitse over gruben efterde af hans opgitte data. Da jeg desuden vet at gruben strækker sig ind under havet, har jeg konstrueret min skitse med de ugunstige forhold for Nie. Det fremgaar af skitsen at to hovedspørgsmaal angaaende grubens fremtidige drift ikke er besvaret i Professor Vogts rapport. Det første spørgsmål er forekomstens fortættelse ned dybet.

Den kan naturligvis fortsette paa stort dyp, men det er intet i veien for at malm-linsen slutter like under nivaa 138.5 m. Det andet spørsmaal er mindst ligesaa vigtigt, nemlig hvorledes sænker havbunden sig i forhold til malmstokkens længderetning. Men kan mener jeg, ved fortsat drift risikere at slaa hul paa det tynde skal mellem forekomsten og havet, hvorved gruben momentant vil rende fuld av vand.

Kraft:

Et meget vigtigt moment for billig drift i grubene er adgang til billig kraft. Melø gruber er desværre blottet for vandkraft eller adgang til vandkraft og er derfor henvist til at benytte dampmaskiner eller oliemotorer. Dette vil naturligvis fordyre driften en del.

Konklusion:

Efter at ha gennemgaaet Professor Vogts rapport av 15. januar 1918 vil jeg uttale: at jeg finder malmforekomsten paa Melø av tvilsom verdi. Dog vil jeg ikke fraråde en nærmere undersøkelse av den. Min mening er at De bør faa en haandgivelse paa gruben paa rimelige betingelser, lave haandpenge og lang tid, saaledes at De kan faa gruben befaret av grubeingeniører. De bør videre faa Dem forelagt alle grubekarter og mulige dypmålninger over havbunden utenfor gruben. Med hensyn til malmmengden saa De regne med de ugunstigste tal og at forekomsten slutter i ringe dyp under den nuværende grubebund. Det har nemlig vist sig at alle rike jern-malmforekomster i Nordnorge er linser med saa dimensioner.

Kristiania i juni 1918

J. Thues